

Bohoslužby v Zábřehu 11.prosince 2022

Mt 11,2-11

Milé sestry, milí bratři, do vánočních svátků promítáme touhy našeho nitra. Jako děti jsme se těšily na dárky, tedy na to, že se naplní přání, která chováme hluboko v sobě, touha po různých věcech. Později přišel spíš ten rozměr pokoje a společenství. Chceme tento čas trávit s těmi, kdo jsou nám blízcí, chceme se ujistit, že nejsme sami, ale k někomu patříme, někdo o nás stojí. Také chceme zakusit opravdový pokoj, ztišení ruchu kolem nás, prostě takovou idylku. Když se nad tím zamyslíme, jsou právě toto také věci, které očekáváme od příchodu Mesiáše. Nalezneme pokoj, klid, ujištění, že nejsme uprostřed tohoto světa ztraceni. Jak konkrétně se takové očekávání naplňuje, to už bývá různé. Tak různé, jako je i očekávání toho, co udělá Bůh, který přichází, aby jednal mezi námi.

Dříve než začal působit Ježíš, vzbudil celkem velký rozruch Jan Křtitel. Neohroženě kázal, křtil v Jordánu, bylo cítit, že cosi se v běhu všednosti láme. Jan nedělal velké zázraky, pokud tedy za velký zázrak nepovažujeme obrácení lidského srdce k Bohu. Byl mistrem slova. Řekněme velmi důležitého slova, protože jeho slovo bylo klíčem, které otvíralo bránu na cestu za Ježíšem. Když lidé slyšeli, jak Jan mluví, vyvolávalo to podobné chvění lidského nitra, jako vyvolává u dětí rostoucí počet otevřených okének adventního kalendáře. Je zkrátka jisté, že je blízko to, po čem hluboce toužíme.

Jan sám nevěděl, co přesně přijde. Jaký bude Ježíš, co bude všechno konat? Osobně ho při díle neviděl, jen o něm slyšel. A hledá ujištění, zda je to opravdu správná podoba naplnění všeho, do čeho Boží lid vkládal svou naději. Ono někdy se prostě stane, že očekávání nás poněkud překvapí, že si ani nejsme jisti, jestli je to fakt to, co jsme čekali. Nějak se nám to zkrátka nezdá. I ta Janova slova v sobě mají stín zklamání. Toto je tedy podoba velkého Mesiášského díla? Možná také očekával něco víc akčního. Přeci jenom, takový křest Duchem a ohněm, to přeci ukazuje k něčemu, co bude skutečně dělat revoluci v lidském jednání. Když se Boží Duch zmocnil Saula, prvního krále, to bylo něco. Mluvil ve vytržení, prorokoval, bylo to tak silné, že ti, kdo ho znali se nestačili divit, co se to s ním stalo. Něco takového by tedy mohlo padnout na ty, kdo se setkávají s Ježíšem. Ale ono nic. Tedy nic extra viditelného, žádná extáze zástupu pod vlivem působení Ducha. Jen výkřiky radosti a údivu nad tím, co se to se všemi těmi nemocnými děje.

Očekáváme na Ježíše. Čekáme, že přijde a pomůže nám. Jak konkrétně si ale představujeme tu pomoc? Co s námi má udělat? Spíš se ta představa odehrává na rovině, co pro nás má udělat? Všechny ty mocné Ježíšovy činy byly skvělé, ale v kontextu našeho života to bereme spíš jako nějaký prolog, ukázkou toho, co všechno Boží moc dokáže. I lidé kolem něj to tak viděli. Umí toho hodně, tak se těšíme, až to pořádně rozjede. Ale ono pořád nic. Nic moc se neděje. Žádný výrazný zlom, jen stále chodí, káže, uzdravuje. A když to znejistí takového Jana Křtitele, co to potom musí udělat i s ostatními včetně nás. Z příjemného chvění z blízkého času naplnění našich očekávání se stává trochu nervozita, proč to pořád protahuje, proč už to pořádně nerozjede. Naznačuje, ale neudělá ten další krok, který bychom si tolik přáli. Proč tomu tak je? Proč nás nechává čekat, proč jsme pořád v určitém napětí? Možná proto, abychom si mohli uvědomit, že pokoj není svázán s tím, že dostaneme, co chceme. Je svázán s tím že přijmeme, co nám Bůh chce dát. To je to důležité na Ježíšově díle. A vidíme to přesně v jeho odpovědi Janovi. Chromí chodí, slepí vidí, hluchí slyší, malomocní jsou čisti, mrtví se vrací k životu. To všechno ukazuje k tomu, že věci se vrací k řádu, který jim byl dán již při stvoření. Jsou zlomena pouta, která člověka svazovala, nedovolovala mu plně vnímat krásu Božího díla.

Celkem zajímavá je v této souvislosti i zmínka o zvěstování evangelia chudým a blahoslavení těch, kdo se nad Ježíšem nepohoršují. Chudí jsou těmi, kdo jsou do jisté míry nespokojeni se svým životem a proto otevření nějaké změně. Často jsou vytlačeni někde na okraj, protože nezvládají držet krok s těmi, kdo jsou na tom lépe. Kvůli své situaci končili i jako otroci. Zvěstování evangelia, tedy dobré zprávy o tom, že Bůh přichází ke svému lidu, chudým, ukazuje na boření zažitých zvyklostí. Bůh se v Ježíši Kristu nesklání k těm, kteří se mu cítí být do jisté míry rovni, ale k těm, kdo jsou ostatními odepsáni. To je důležitý rozměr Ježíšova působení. Je otevřeno všem. Ježíš nepřichází posílit elity, ale pozvednou padlé, srážené životem. I to je lámání určitého druhu pout, kterými je tento svět svázán. Tímto věnováním se a setkáváním se s opovrženými může být pro mnohé Ježíšovo jednání skandální. Jen si vzpomeňme na to, když Ježíš přijal místo u stolu v domě celníka nebo když se zastával hříšníků. Zdá se to být nepřijatelným jednáním, protože zbožní a slušní se tomuto typu lidí vyhýbali. Proto Ježíš připomíná, že kdo se nad ním nepohoršuje, je blahoslaven, neboť může pochopit, co je Božím plánem s lidským životem. Může rozumět pozvání, které člověku v Božím jednání zaznívá.

Tento způsob naplnění Božích zaslíbení o příchodu Mesiáše se může zdát trochu za očekáváním. Vždyť to nevypadá na žádnou velkou změnu ve společnosti. I nadále zde zůstávají ti, kdo druhým život komplikují, a ti, kdo se s těmito komplikacemi musejí vyrovnávat. Nedostavila se žádná velká revoluce, která by napravila všechny křivdy lidského jednání, pomohla člověku v jeho každodenním pachtění. Přesto člověk cítí, že je něco jinak, něco se přeci jen změnilo. Zástupy uzdravených jsou obdivuhodné, ale tato uzdravení v sobě nesou něco víc. Nesou svědectví, že Bůh jedná s každým lidským životem, nachází jeho bolavé místo, nachází to, co se rozpadá, co se ztrácí a umírá, aby vedl k nápravě, k uvedení všeho do pořádku. I když se cítíme zdraví a zdá se nám, že se nás tato Ježíšova činnost nemusí týkat, ve skutečnosti se potýkáme se vším tím, co měli Janovi jeho učedníci popsat.

Slepí vidí. Ten, kdo neviděl víc než sám sebe, kdo neviděl život druhých, lidí, ten po setkání s Ježíšem může vidět. Je uzdraven ze slepoty, která zavírá oči před utrpením a zápasy těch druhých. Mnoho chromých je uzdraveno, tedy těch, kteří se nedokázali hýbat, pohybovat z místa. Najednou umějí vyjít druhým vstříc, umějí se pohnout ve svém myšlení, opustit strnulé představy o světě i o sobě. A co teprve malomocní, tedy ti, kteří se za živa rozpadají, protože je sžírá závist, nezdravá touha po různých věcech a zážitcích. Ti také po setkání s Ježíšem najednou zjišťují, že jejich srdce je čisté, umí druhým přát, místo závisti a nezdravých tužeb nacházejí lásku a úctu ke druhým lidem. Ježíš uzdravuje i ty, kteří mají svou hlavu a nedají se přesvědčit, že pravda nemusí být vždy jen v jejich rukou, ale je nad nimi. Otevírá sluch různých zatvrzelých, aby uměli vyslechnout názory a pohledy druhých. Aby uměli slyšet nejen sebe. Takové veliké věci dělá Bůh mezi lidmi skrze Ježíše. A nejen to. Mrtvé volá k životu. Jsme přeci odsouzeni k smrti pro své viny. To říká Zákon celkem jasně. Nemůžeme se ospravedlnit, i když kreslíme svůj život v těch nejrůžovějších barvách. Ovšem i toto naše směřování Ježíš mění. Zvěstuje milost, přináší odpuštění. Káže o tom, že Boží láska překonává naši smrt, vrací nám život, protože k životu nás Bůh stvořil.

Na první pohled se zdá, že se moc zajímavého neděje. Bůh přichází do světa, který zůstává stále stejný. Nikomu z nás nadřazení nepřidají jenom proto, že jsme uvěřili. Ani dodavatelé energií a potravin nejsou o moc shovívavější. Vše vypadá stejně děsivě. Možná jsme zapomněli, že jednou se už mnoho věcí kolem změnilo. Skončila totalita, dostali jsme svobodu. Byl to možná veliký okamžik, skutečná revoluce v tom, jak začala fungovat společnost. Jenže my jsme v tom zůstali stejní. Proto se zdá, že všechno jede ve starých kolejích. Bůh by nás jistě velice rád postavil rovnou do svého království. Ale jak by to tam vypadalo, kdybychom přišli takoví, jací jsme? Plni pochybností, sobecké lásky, přetvářky. Dopadlo by to stejně jako kdysi v ráji. Byla by to jen otázka času, kdy by nás Bůh musel poslat pryč a pořádně za námi zamknout, abychom to jeho dílo ještě víc nezničili. Než nás naplní Bůh svým Duchem, potřebujeme se setkat s Ježíšem, potřebujeme přijmout jeho milost. Potřebujeme být uzdraveni a očištěni. K čemu by mi bylo převléct se do čerstvě vyprané košile, kdybych se nejprve po skládání uhlí nepřevlékl? Abych se mohl převléct, musím se nejprve umýt. A to je také podstata Ježíšova díla, základ toho, co koná, když mezi nás přichází. Chceme-li prožívat jeho pokoj, chceme-li si užít čas těchto svátků, musíme ho nechat, aby v nás uzdravil všechnu tu slepotu, hluchotu, malomocenství, chromost. Vždyť náš klid přeci není v tom, že všechno kolem ztichne, abychom mohli slyšet sami sebe. Náš pokoj pramení z toho, že i uprostřed všeho ruchu světa umíme slyšet tichý Ježíšův hlas.

Pane Ježíši, děkujeme za tvé dílo. Ne vždy mu rozumíme, ne vždy plní naše představy. Ale vždy nás vede k proměně, k uzdravení našeho života.

Neděle 11.prosince 2022

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Úterý, 03 Leden 2023 12:43 -

Amen.